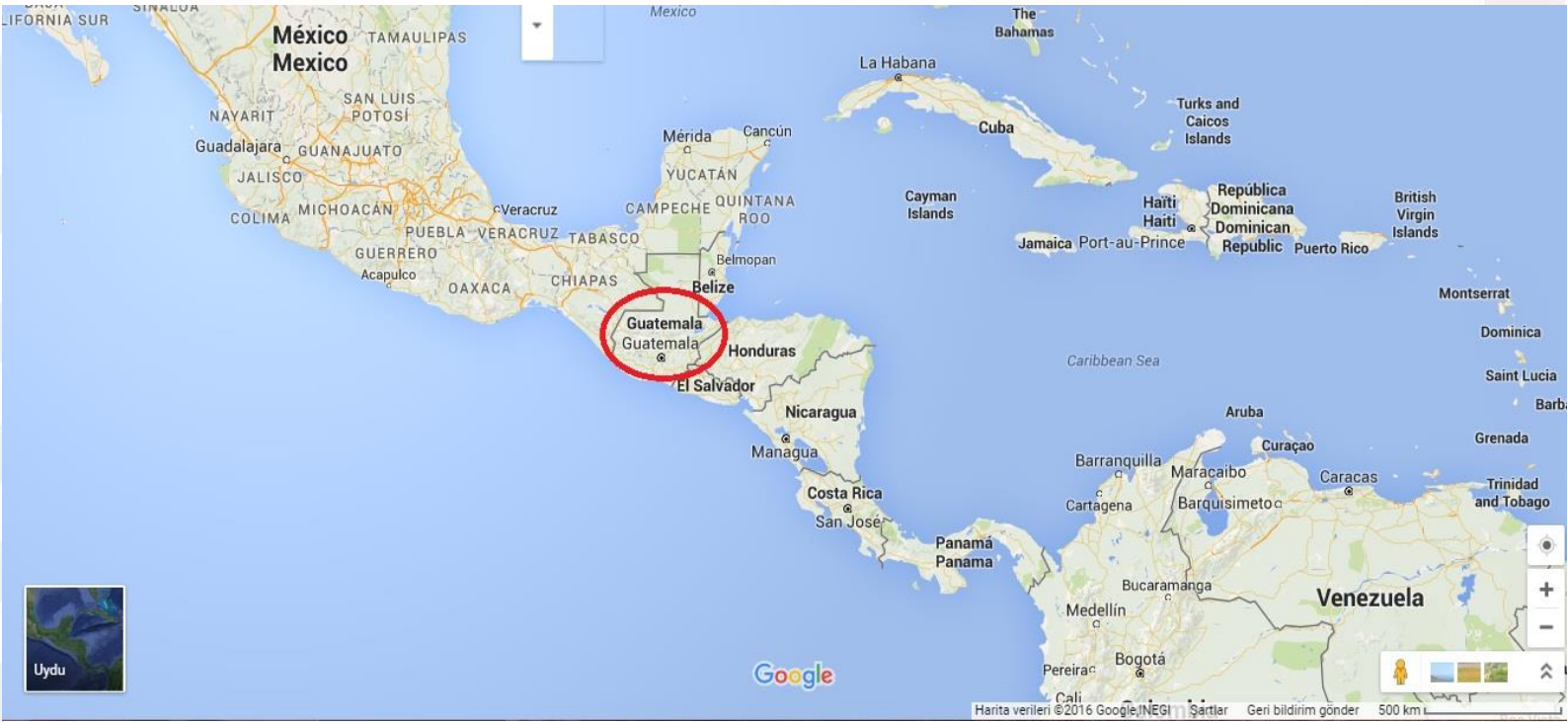

GUATEMALA BİLGİ NOTU

Coğrafi Konum

Orta Amerika Kanalı'nda yer alan Guatemala'nın Karayip Denizi'ne sınırı olan ülkenin Pasifik Okyanusundaki sınırı oldukça uzundur. Guatemala'nın kuzey ve kuzey batısında Meksika, doğusunda ve kuzey doğusunda Belize, güney doğusunda Honduras ve El Salvador yer almaktadır. Ülkenin güney kısmı dağlıktır. Meksika ve Belize ile sınırı olan kuzey kısmı ise nispeten düzdür. Büyük bir kısmı ormanlık alanlarda kaplı olan ülke nemli ve yarı tropikal bir iklim yapısına sahiptir. Volkanik aktivite nedeniyle depremlere oldukça sık rastlanmaktadır. 1480 rakımı bulunan başkent Guatemala Şehrinde en sıcak dönem Mayıs ayında gerçekleşirken (en düşük 16 °C - en yüksek 32 °C) en düşük sıcaklıklar Ocak ayında (en düşük 10 °C - en yüksek 28°C) gözlenmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Guatemala, başkanlık sistemine dayalı demokratik cumhuriyettir. 4 yıllık süre ve bir dönem için seçilen Devlet Başkanı yürütmenin başıdır. Yasama 4 yıllık süre için seçilen 158 üyeli Cumhuriyet Kongresi tarafından temsil edilmektedir. 5 yıl görev yapan 5 üyeden oluşan Anayasa Mahkemesi ve 5 yıllık görev için seçilen 13 üyeden oluşan Yüce Divan mevcuttur. Uyuşturucu ile ilgili suçlarda artış ve yüksek yoksulluk oranı, hükümetin söz konusu konulara odaklanmasına neden olmuştur. Organize suçlarla mücadele etmek için polis kuvvetleri yanı sıra ordudan da destek alınmaktadır. Hükümetin 4 yıllık programında dikkat çeken diğer bir husus ise vergi reformları ile finanse edilmesi planlanan sosyal destek programlarıdır.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

Orta Amerika'nın (Guatemala, Honduras, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica, Panama ve Belize)en kalabalık ülkesi olan Guatemala'nın nüfusunun, 2013 yılında 15,5 milyon olduğu tahmin edilmektedir. Guatemala'nın 1980'lerde başlayan hızlı nüfus artışının önümüzdeki 10 yıl boyunca da devam edeceği öngörülmektedir. 2014 yılında 15,8 milyon olacağı öngörülen nüfusun 2016 yılında 16,2 milyona milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Son derece genç nüfusun olduğu demografik bir profile sahip olan Guatemala'nın ortalama yaş oranı 20,7'tür. % 36,8'i 15 yaşın altında olan nüfusun sadece % 4,1'i 65 yaşın üzerindedir. Yıllık nüfus artışının % 1,91 olduğu Guatemala, Orta Amerika'nın en yüksek nüfus artışına sahip 2. ülkesidir (birinci Belize). Son yıllarda, Guatemala'dan ABD ve Kanada'ya göç oranında önemli artışlar gözlenmiş olup dış ülkelere göç eden net nüfus miktarının yılda 33.000 olduğu tahmin edilmektedir.

2012 yılında işgücünün 4,3 milyon olduğu Guatemala'da, işgücünün % 48'i hizmetler, % 38'i tarım ve % 14'ü sanayi sektöründe çalışmaktadır. İşsizlik oranının % 4,1 olduğu tahmin edilmektedir. Kişi başına GSYİH'si 7.361 Dolar olan Guatemala, Latin Amerika ve Karayipler'de 19. sırada yer almaktadır. Nüfusun yarısından fazlasının fakir olduğu Guatemala, düşük-orta gelire sahip ülkeler arasında yer almaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Guatemala; nüfusun yoğun olduğu serin iklimli dağlık bölge, Pasifik ve Karayip sahillerindeki tropikal bölge ve kuzeyde tropikal orman alanı olmak üzere üç bölgeden oluşmaktadır. Ülkenin merkezindeki yüksek plato volkanik bir yapıya sahip olup tropikal bölgelere benzer bir iklim yapısına sahiptir. 37 tane volkanik alan bulunan bölgede şiddetli depremler meydana gelmekte olup bu depremler geçmişte küçük yerleşim yerlerinde hasar verici boyutlara ulaşmıştır. Depremler nedeniyle yeni bina inşasında Kaliforniya bina yönetmeliği uygulanmaktadır. Pasifik Okyanusu kıyılarında bazalt volkanik sahiller bulunmakta olup Karayip Sahilleri ise mercan kırığı kumu ile kaplıdır.

Ülke yüzölçümünün % 13,2'si tarıma uygun olup bu alanın %5,6'sı kullanılmaktadır. Verimli toprakları olan Guatemala'da en önemli tarım ürünleri pamuk, sakız, kahve ve şekerdir. Ülkenin mineral kaynakları arasında petrol, nikel, çinko, kurşun ve demir yer almaktadır.

Dahil Olduğu Uluslararası Anlaşmalar

ABD, Dominik Cumhuriyeti, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Honduras ve Nikaragua'nın taraf olduğu CAFTA-DR Serbest Ticaret Anlaşması dışında Guatemala'nın; Şili, Meksika, Kolombiya, Tayvan ve Panama ile serbest ticaret anlaşmaları bulunmaktadır. Ayrıca; Belize, Ekvator, Küba ve Venezüella ile ticaret anlaşmaları bulunmaktadır. Kanada ile serbest ticaret anlaşması müzakereleri sürerken Avrupa Birliği ve Peru ile imzalanan serbest ticaret anlaşmaları onaylanma sürecindedir.

Genel Ekonomik Durum

Ekonomik Yapı

Guatemala'da, GSYİH'nin % 13,4'ünü oluşturan tarım geliri, iş gücünün % 38'ten fazlasının geçim kaynağıdır. Ülkenin ihracatının yaklaşık üçte ikisi tarım sektörü kaynaklıdır. Dünyanın en büyük 8. kahve üreticisi olan Guatemala'nın ihracatındaki en önemli tarım ürünleri sebze, muz ve şekerdir. Ülkedeki temel tarım ürünlerinden olan mısırın üretimi iklim şartlarına bağlı olarak azalış eğilimindedir.

Son yıllarda, inşaat sektörü büyüme sürecine girmiştir. Küçük ölçekli işletmeler yerli tüketime yönelik üretim yapmaktadır. İmalat sanayisinin önde gelen sektörleri arasında hazır giyim, tekstil, ilaç sanayi ve inşaat malzemeleri yer almaktadır.

Hizmetler sektörünün yılda ortalama % 5 büyüyeceği tahmin edilmektedir. Önümüzdeki dönemde, finansal ve profesyonel hizmetler sektöründeki genişlemeye bağlı olarak hizmetler sektörünün diğer sektörlerin önüne geçeceği düşünülmektedir. Aynı zamanda, güvenlik politikaları konusundaki ilerlemelerin orta vadede turizm sektörünün genişlemesini sağlayacağı öngörülmektedir.

Guatemala'nın doğal kaynakları arasında petrol, altın, nikel, çinko, balık, hidro güç, sakız yapımında kullanılan reçine ve sadece bölgede yetişen ağaçlar yer almaktadır. Madencilik sektörü ülkenin stratejik sektörleri arasındadır. Doğalgaz ve petrol üretimi açısından potansiyel olduğu düşünülmektedir, özellikle kuzey doğu bölgeleri, İzabal Nehri ve Pasifik Okyanusu kıyılarına yatırım yapılmaktadır. Ancak, sadece 53 tanesi üretim yapan 153 petrol kuyusu bulunan ülkede rafine kapasitesi düşüklüğü nedeniyle petrol, ithal edilen mallar arasındadır.

Ekonomi Politikaları

Avrupa'daki borç krizi ve en büyük ticaret partneri olan ABD'nin ekonomisinin yavaş büyümesine bağlı olarak Guatemala Ekonomisi küresel krizden toparlanma sürecini kırılgan

ekonomi ile yavaş bir şekilde geçirmektedir. Bu nedenle, hükümet makroekonomik istikrara yönelik temkinli politikalar uygulamaktadır. Guatemala Merkez Bankası (Banco de Guatemala) ekonomideki enflasyonist baskılardan dolayı Haziran ayından beri faiz indirici bir para politikası uygulanmaktadır.

Ekonomik gelişimi desteklemek amacıyla hükümet, madencilik ve enerji sektöründeki fırsatları değerlendirilmesi ve ihracat odaklı altyapının oluşturulması ve iş mevzuatının iyileştirilmesine yönelik iş ortamının geliştirilmesine yönelik reformlar uygulamaya konulmuştur.

Ekonomik Performans

Temel Ekonomik Göstergeler

	2013	2014	2015	2016	2017
GSYİH (milyon \$, nominal),IMF	53.851	58.728	63.218	66.401	70.525
Reel GSYİH Büyüme (%)IMF	3,7	4,2	3,8	3,7	3,6
Kişi başına GSYİH (\$, satın alma gücü paritesi)IMF	7.303	7.550	7.720	7.903	8.128
Tüketici Fiyat Enflasyonu(yıl sonu, %)IMF	4,3	2,9	2,7	3,3	4,0
Mal ihracatı (milyon \$) fob	10.183	10992	10.921	11.522	12.500
Mal ithalatı (milyon \$) fob	16.359	17.056	16.453	16.671	18.890
Cari İşlemler Dengesi (milyon\$)	-1.351	-1.230	-218	725	-111
Dış borç (milyon \$)	17.252	18.761	19.133	19.373	19.644
Döviz kuru (dönem sonu, Q:ABD \$)	7,85	7,60	7,65	7,71	7,81

Kaynak: IMF -web 2016, EIU Country Report, 2016

2015 yılında % 3,8 büyüdüğü tahmin edilen Guatemala ekonomisindeki büyümenin 2016 ve 2017 yıllarında % 3,7 ve % 3,6 oranında büyümeye devam edeceği öngörülmektedir. Guatemala ekonomisinin büyüme oranı en büyük ticaret ve yatırım partneri olan ABD ekonomisine yakından bağlı olup ABD ekonomisindeki imalat ve istihdam Guatemala'daki ekonomik beklentileri etkilemektedir.

Ülke üretimindeki verimsizlik, kalifiye işgücünün kısıtlı oluşu ve yetersiz yatırımlar ile büyümede önümüzdeki dönemde sürpriz gelişmeler beklenmemektedir. Ancak, hükümetin güvenlik ve yoksulluk politikalarının yatırımı ve üretimi etkileyebileceği de unutulmamalıdır. Önümüzdeki dönemde de ülkenin ana ticaret partneri ve özel tüketiminin gelişmesini sağlayan yatırım kaynağı olan ABD Ekonomisinin Guatemala'yı birebir etkileyeceği düşünülmektedir.

Dolayısıyla, ülke ekonomisi ile ilgili öngörülerde ABD Ekonomisindeki olumlu ve olumsuz beklentiler ağırlık kazanmaktadır.

Dış Ticaret

Kuzey Amerika ve Meksika pazarlarına yakın olan ve bu pazarlara erişimi bulunan Guatemala, aynı zamanda Orta Amerika pazarının giriş noktalarından birisidir. Bu nedenle, Amerikalılar pazarına erişim ve tutunma açısından stratejik bir noktadır. Ancak, güvenlik problemleri nedeniyle ülkenin dış ticareti gerçek potansiyelini yansıtmamaktadır. Guatemala'daki güvenliğe yönelik politikaların başarısı, diğer Orta Amerika ve Latin Amerika ülkelerinin de kıyasıya rekabet içinde olduğu Amerikalılar pazarının kapılarında birisi olma yönündeki durumunu belirleyecek olan faktörler arasındadır.

2015 yılı itibariyle, Guatemala'nın ihracatı 10,7 milyar dolar ve ithalatı 19,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkenin dış ticaret açığı ise 8,5 milyar dolardır.

Ülkenin Dış Ticareti

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2002	2.228	6.075	8.302	-3.847
2003	2.635	6.719	9.353	-4.084
2004	2.932	7.812	10.744	-4.880
2005	5.381	10.500	15.880	-5.119
2006	3.198	9.540	12.738	-6.342
2007	6.899	13.544	20.443	-6.646
2008	7.737	14.522	22.258	-6.785
2009	7.209	11.521	18.730	-4.313
2010	8.460	13.830	22.290	-5.370
2011	10.161	16.611	26.772	-6.450
2012	10.124	16.978	27.102	-6.854
2013	10.065	17.503	27.568	-7.438
2014	10.890	18.263	29.153	-7.373
2015	10.753	19.279	30.032	-8.526

Kaynak :Trademap

Guatemala'nın 2015 yılı ihracatında önde gelen ürünler arasında kamış/pancar şekeri, muz, kahve, kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek, bluz, kıymetli metal cevherleri, kurşun cevherleri, palm yağı, ham petrol, erkek/erkek çocuk için gömlek ve ilaçlar yer almaktadır.

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1 000 Dolar)

GTİP	Ürünler	2013	2014	2015
	Toplam	10.065.329	10.890.691	10.753.226
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	941881	952227	850684
0803	Muz (taze/kurutulmuş)	651954	721443	819421
0901	Kahve; kahve kabuk ve kapçıkları	716026	668047	664018
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz (örme)	457813	419875	395881
2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	448523	359312	310909
2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	30691	349278	306248
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	229717	255990	304260
1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	269807	288197	282559
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek (örme)	264185	263721	274774
0908	Küçük Hindistan cevizi, küçük Hindistan cevizi kabuğu ve kakule	217524	240568	243092
0807	Kavunlar (karpuzlar dahil) ve papaya (taze)	164281	203608	206655
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	159089	152034	174422
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	75015	194319	174152
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici	131952	141779	147522
4001	Tabii kauçuk, balata, güta-perka, guayül vb tabii sakızlar	238843	182319	138134
4819	Kağıt/karton vb. esaslı kutu, kılıf, torba vb. eşya	122659	129040	130828
2202	Sular (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	105917	122517	129468

2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	277351	276974	126900
7202	Ferro alyajlar	0	38529	120701
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. ile boş ilaç kapsülü mühür güllacı vs.	89017	98629	113855
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	100785	107034	110047
0708	Baklagiller (taze/soğutulmuş)	90563	92032	108510
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	59347	94409	106113
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	65735	81416	104876
6006	Diğer örme mensucat	86351	89690	103256
2207	Etil alkol, alkol derecesi \geq 80% tağıir edilmemiş alkollü içki	171723	155775	100512
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları-sabunlar hariç	105810	95173	93959
2604	Nikel cevherleri ve konsantreleri	28832	109187	86810
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)	78278	71451	83684
2104	Çorba, et suyu ve karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları	68493	69264	69606
2716	Elektrik enerjisi	30401	129249	69283
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	62050	71279	66368
7306	Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller	50076	62371	63754
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	83982	60766	63227
7612	Alüminyum fıçı, varil, bidon, kutu vb. Kaplar-hacmi<300lt	62880	68841	62500
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	75288	104510	61132

Kaynak: Trademap

Guatemala'nın en çok ithal ettiği ürün kısıtlı petrol kaynakları ile paralel olarak rafine petrol ürünleridir. 2015 yılında ithalatın % 12'sini petrol ürünleri oluşturmuştur. 2,2 milyar dolar değerinde petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar ithal edilmiştir.

Değer olarak en çok ithal edilen diğer ürünler ilaçlar, telli telefon (ev telefonları) ve telgraf elektrikli cihazları, otomobil, steysin vagonlar, petrol gazları, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, etilen polimerleri, mısır, otomatik bilgi işlem makineleri ve örme mensucattır.

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1 000 Dolar)

GTİP	Ürünler	2013	2014	2015
	Toplam	17.503.978	18.263.244	19.279.540
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2868116	2970835	2230644
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	470782	501537	622748
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	472864	484600	601619
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	392684	458222	590175
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	247443	265478	338131
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	297396	334690	251806
1005	Mısır	205843	212650	240947
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	193590	226634	229665
6006	Diğer örme mensucat	179552	189565	224465
4804	Kraft kağıt/kartonlar-sıvanmamış-rulo veya tabaka halinde	173693	188532	215060
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	149376	171327	205340
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	197670	193262	193839
1001	Buğday ve mahlut	162064	164922	191383
2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	171070	183672	189459
3302	Sanayide hammadde olarak kullanılan koku veren maddelerin karışımları	125597	132974	176189
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. Katı yakıtlar	105171	153003	168895
8711	Motosiklet, mopetler, motorlu bisikletler, sepetler	116370	109951	168319
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici	164275	165746	161410
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	130328	133765	149505

5205	Pamuk (dikiş hariç) ipliği (ağırlık; =>%85 pamuk) (toptan)	199279	137391	148709
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	113958	123783	145545
3102	Azotlu mineral/kimyasal gübreler	145571	111494	140866
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	109876	132305	138605
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	100339	107239	134843
8523	Ses ve diğer fenomenleri kaydetmek için disk, bant, katı hal kalıcı depolama aygı	127323	177111	128511
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	102069	119766	116627
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	99955	101358	115503
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. ile boş ilaç kapsülü mühür güllacı vs.	87088	99680	107731
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri- genişlik 600mm. Fazla	108847	126362	106884
5515	Diğer devamsız sentetik liften dokumalar	134057	109849	105629
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. Ayıklama, eleme vb. için makineler	39111	27447	105592
3105	Azot, fosfor ve potasyum gibi; iki/üçünün karışımları	117493	123796	102866
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	74680	76415	102814
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	64107	65869	97673
0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları	73182	75486	97146
4818	Tuvalet kağıtları, kağıt havlu, mendil, kumaş, masa örtüsü vb	75975	78291	92111
2202	Sular (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	69708	70910	90172
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	92924	96459	88030

Kaynak: Trade Map

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

Guatemala'nın İhracat Yaptığı Başlıca Ülkeler

ABD, Dominik Cumhuriyeti, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Honduras ve Nikaragua'nın taraf olduğu CAFTA-DR Serbest Ticaret Anlaşması dışında Guatemala'nın; Şili, Meksika, Kolombiya, Tayvan ve Panama ile serbest ticaret anlaşmaları bulunmaktadır. Ayrıca; Belize, Ekvator, Küba ve Venezüella ile ticaret anlaşmaları bulunmaktadır

2015 yılında Guatemala 10,7 milyar dolar ile ihracatının % 35'ini ABD'ye yapmaktadır. ABD 'ye en çok ihraç edilen ürünler arasında kıymetli metaller yer almaktadır. İhracatta payı yüksek olan diğer ülkeler El Salvador, Honduras, Meksika, Nikaragua, Kosta Rika, Hollanda ve Panama olarak sıralanmaktadır. CAFTA-DR kapsamındaki ülkelerin Guatemala'nın toplam ihracatındaki payı % 75,4'tür.

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İhracat (1 000 Dolar)

Ülkeler	2013	2014	2015
Toplam	10.065.329	10.890.691	10.753.226
ABD	3866980	3943692	3800674
El Salvador	1108770	1263804	1239768
Honduras	790979	885488	903373
Nikaragua	486919	513741	554819
Meksika	469593	432443	429841
Kosta Rika	396184	418347	417689
Hollanda	251368	270497	285496
Panama	237410	282681	261541
Kanada	159479	235220	232350
Çin	167220	42603	201584
Japonya	189114	162586	185385
Dominik Cum.	127570	142086	151502
Belçika	62171	102033	117531
Güney Kore	151507	288661	114551
Birleşik Krallık	48091	61910	111023
İtalya	61791	68253	108937

Şili	107715	112662	104841
Kazakistan	1804	127357	101159
Belize	65676	91168	85533
Almanya	87799	117948	85148
Gana	50814	50126	81716
BAE	51560	67882	80257
Venezuela	88903	71276	73865
Suudi Arabistan	67400	74960	72880
Kolombiya	38644	52936	62212
İspanya	80121	98700	59235
Malezya	1507	7604	57687
Peru	30111	30585	52683
Ukrayna	8823	55348	51104
Tayvan	58875	60989	44861
Haiti	34708	45898	41819
Yunanistan	21224	50189	40681
Ekvator	22166	28280	38087
Jamaika	23674	20131	29439
Kongo Cum.	189	103	26412
Tunus	57309	67129	26336
37. Türkiye	7437	9082	25044
Trinidad and Tobago	22759	18874	23006

Kaynak: Trade map

Guatemala'nın İthalat Yaptığı Başlıca Ülkeler

2015 yılında Guatemala'nın en çok ithalat yaptığı ülke, 7,2 milyar dolar ve % 37'lik pay ile ABD'dir. Guatemala'nın ABD'den ithal ettiği başlıca ürünler; petrol yağları, mısır, ev telefonları, otomatik bilgi işlem makineleri, buğday ve otomotiv olarak sıralanmaktadır.

Diğer önemli tedarikçiler ise Meksika, Çin, El Salvador, Panama, Kosta Rika ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. CAFTA-DR kapsamındaki ülkelerin Guatemala'nın toplam ihracatındaki payı % 70 civarındadır.

Başlıca Ülkeler İtibari ile İthalat (1 000 Dolar)

Ülkeler	2013	2014	2015
Toplam	17.503.978	18.263.244	19.279.540
ABD	6510815	7357977	7153154
Meksika	1860241	1950049	2217626
Çin	1438540	1796889	2057975
El Salvador	819984	830655	987788
Kosta Rika	519813	537047	659536
Panama	584875	679748	657537
Kore Cum.	404997	439818	471931
Kolombiya	767948	376742	411283
Honduras	394757	422779	402054
Almanya	283628	273340	315428
Japonya	255135	255613	309088
Hindistan	239212	232588	294748
İspanya	222120	304993	289637
Hong Kong	194108	262392	262838
Brezilya	249339	202375	249454
Belçika	130253	135910	184601

Kaynak: Trademap

Türkiye ile Ticaret

2015 yılında, Türkiye'nin Guatemala'ya ihracatı 24,3 milyon dolar, ithalatı 16,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İki ülke arasındaki toplam dış ticaret hacmi ise 40,4 milyon dolardır.

Türkiye – Guatemala Dış Ticaret Değerleri (1000 ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2002	2.981	1.194	4.175	1.787
2003	5.519	2.056	7.575	3.463
2004	4.790	117	4.907	4.673
2005	6.253	2.310	6.484	6.022
2006	12.416	3.104	15.519	9.313
2007	9.962	3.820	10.344	9.580
2008	15.465	3.652	19.117	11.813
2009	10.022	2.471	12.495	7.553
2010	16.308	11.908	28.216	4.400
2011	25.218	9.066	34.284	16.152
2012	27.623	7.132	34.755	20.491
2013	19.748	10.898	30.646	8.850
2014	20.714	10.785	31.507	9.937
2015	24.306	16.137	40.443	8.169
2015*	8.357	1.237	9.594	7.120
2016*	6.946	3.997	10.943	2.949

Kaynak: TÜİK, * 4 aylık veriler

Guatemala'ya 2015 yılında 24,3 milyon dolar olan ihracatımız, bir önceki yıla göre % 17 artmıştır. Guatemala'ya ihracatımızın değer olarak yaklaşık % 39'unu demir veya alaşimsız çelikten inşaat ve aksamı, profiller ve demir çelik çubuklar oluşturmaktadır. Demir çelik ürünleri dışında eşya taşıma ambalajı için plastik mamuller, çikolata ve kakaolu ürünler, yontulmaya ve inşaata elverişli işlenmiş taşlar, çok katlı yalıtım camları ihracatta başlıca ürünlerdir.

Türkiye'nin Guatemala'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürünler	2013	2014	2015
	Toplam	19.748	20.722	24.306
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	3254	116	4065
7216	Demir/alaşimsız çelikten profil	5453	3966	3586
7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	423	482	1735
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	768	688	915
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	609	867	710
6802	Yontulmaya, inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan hariç)	773	459	694
7008	Çok katlı yalıtım camları	255	802	689
8477	Kauçuk, plastik eşya imal ve işleme makine ve cihazları	0	0	571
4803	Tuvalet-temizlik kağıtları	145	815	419
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz	325	9	418
1702	Diğer şekerler (kimyaca saf laktoz/maltoz/glikoz/fruktoz) katı, suni bal	0	10	367
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. ile boş ilaç kapsülü mühür güllacı vs.	586	680	324
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	159	236	301
7318	Demir/çelikten civata, somun, tavan halkası, vida, perçin	347	54	272
9303	Diğer ateşli silahlar	20	579	259
4819	Kağıt/karton vb. esaslı kutu, kılıf, torba vb. eşya	10	1	233
5516	Devamsız suni liften dokumalar (ağırlıkça %85 < suni)	0	18	195
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	0	0	190
9021	Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işitme cihazı vb.	260	173	164
7217	Demir/alaşimsız çelikten teller	0	0	159

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Guatemala'dan ithalatı 2015 yılında 16,1 milyon dolardır. 2015 yılında ithalatımızın yaklaşık % 63'ünü muz oluşturmaktadır.

Türkiye'nin Guatemala'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	Ürünler	2013	2014	2015
	Toplam	10.898	10.785	16.137
0803	Muz(taze /kurutulmuş)	4839	1391	10218
1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	2392	4692	2669
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	2046	2709	1199
0908	Küçük Hindistan cevizi, küçük Hindistan cevizi kabuğu ve kakule	80	124	540
0901	Kahve; kahve kabuk ve kapçıkları	302	410	378
0602	Diğer canlı bitkiler (kökleri dahil)	582	434	304
2008	Başka yerinde belirtilmeyen meyve ve yenilen diğer bitki parçaları konserveleri	261	354	181
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	0	0	137
2208	Etil alkol, alkollü içkiler ve likör-alkol derecesi % 80'den az, tağyir edilmemiş	105	151	87
4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	0	0	86
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	133	109	65
4403	Yuvarlak ağaçlar	24	39	43
0904	Piper, capsicum ve pimenta cinsi biberler (kurutulmuş)	0	35	43
5402	Sentetik lif ipliği (dikiş ipliği hariç) (toptan)	0	0	40
4015	Vulkanize kauçuktan her türlü giyim eşyası aksesuarı (eldiven)	26	43	37
6116	Eldiven (örme)	20	31	21
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek (örme)	5	2	17
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	11	10	16

Kaynak:Trademap

Pazar ile İlgili Bilgiler

Dağıtım Kanalları

Ürüne göre değişmekle birlikte satış öncesi pazarlamanın ve satış sonrası hizmetlerin öne çıktığı ürün gruplarında yerel acente ve distribütör ile çalışmak daha faydalı olmaktadır. Ticari ilişkilerde firmalar ve kamu kurumları tedarikçi ile olan birebir bağlantıya önem vermektedir.

Guatemala pazarında e-ticaret yaygınlaşmakta olup büyük bankalar ve süpermarketler gibi kuruluşlarca e-ticaret sistemleri kullanılmaktadır. Sektörün önemi sadece iş çevresince değil aynı zamanda devlet kurumlarınca da kavranmıştır. Büyük bir hızla büyüyen e-ticaret sektörüne en hızlı büyük ölçekli şirketler adapte olmaktadır. Küçük ölçekli firmaların adapte olması için ise zaman gerekli olduğu düşünülmektedir. Direk satış yöntemi ise pazarda az sayıda alıcının bulunduğu ve ürünün pazarda tanınırlığının olduğu durumlarda faydalı bir yöntem olarak değerlendirilmektedir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Etiketlemede ürünün adı, cinsi, fiziksel özellikleri (içerik vs.), net ağırlık/hacim, içerik ve katkı maddeleri, ithalatçı/dağıtıcı isim, adres ve telefon numarası, eğer varsa son kullanma tarihi gibi bilgiler bulunmalıdır. Bu bilgiler başka bir dilde ise İspanyolca bir etiket ürüne eklenmelidir. Guatemala'da gıda ürünleri, ilaçlar, tarım ilaçları, ayakkabı ve saf alkollü içeceklere yönelik özel etiketleme standartları bulunmaktadır.

Gıda ürünlerinde ürün cinsi, ürünün ismi, fiziksel özellikleri, net ağırlık/hacim, içerik ve katkı maddeleri, ithalatçı/dağıtıcı isim, adres ve telefon numarası, menşei, lot üretim kimlik numarası, son kullanma tarihi ve özel muhafaza koşulları ve/veya kullanım koşulları gibi bilgiler mutlaka bulunmalıdır.

Kozmetik ürünlerde etiketleme mutlaka İspanyolca dilinde olmalıdır. Başka bir dilde etiketleme yapıldığı durumlarda ise mutlaka İspanyolca bir etiket pakete eklenmelidir. Pakette firmanın ismi, ürünün menşesi, kozmetik içeriği, güneş koruma faktörü (güneşten koruyucu ürünlerde), net miktarı, muhteviyatı, parça (lot) numarası ve güvenlik bilgisi mutlaka bulunmalıdır. Yanlış yönlendirici ve gerçek dışı bilgilerden kaçınılmalıdır.

Ambalaj, paketleme ve etiketleme hakkında detaylı bilgi için;

- <http://www.coguanor.gob.gt> (İspanyolca)

- <http://madb.europa.eu/mkacddb2/viewPageIFPubli.htm?datasetid=MAIF-GT12-03v001&filename=overview.html&hscod=0203&path=/data/website/madb/egif/prod/MAIF-GT12-03v001/&imagepath=/egif/prod/MAIF-GT12-03v001/&country=Guatemala&page=overview&countryid=GT> (İngilizce)

web siteleri ziyaret edilebilir.

Ahşap ambalajlamada ülkemizin de üyesi olduğu IPPC'nin (Uluslararası Bitki Koruma Konvansiyonu) "ISPM 15 ahşap ambalaj malzemeleri hakkında uluslararası standart" uygulanmaktadır. ISPM 15 standardına her türlü ahşap ambalaj malzeme (kalınlığı 6 mm.den az olanlar hariç olmak üzere, palet, sandık, kasa, takoz vb.) işleminden geçirilmiş (ısıtılmış) ve işaretlenmiş olmak zorundadır.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Guatemala'da tüketicilerin alım davranışını etkileyen en önemli faktörler fiyat, hizmet ve kalitedir. ABD ile ticari ilişkileri gelişmiş olan Guatemala'da ABD menşeli malların diğer mallar üzerinde avantajı bulunmaktadır. Bu nedenle tanıtım faaliyetlerinin, markalaşmanın, satış sonrası hizmetin önemi artmaktadır.

Müşteri sayısının az olduğu ve ürünün (kalite, fiyat, özellikleri) alıcı tarafından tanındığı durumlarda direk satış yöntemi etki olmaktadır. Direk satış yönteminin kullanıldığı durumlarda yerel reklam kampanyaları, satış promosyonu, teknik ve görsel broşürler, alıcılarla birebir görüşmeler önem arz etmektedir.

Son kullanıcıların ve perakendecilerin tedarikçiler ile birebir iletişim için yeterli tecrübeleri olmamaları ve zaman maliyeti açısından bir aracı ile tedarikçilerle irtibata girmeyi tercih etmeleri nedeniyle, yerel acenteler ve distribütörlerle çalışarak pazara girmek direk satıştan daha etkili yöntemler olarak değerlendirilmektedir. Ancak, bir firmanın Guatemala'daki yerel şirket tarafından temsil edildiği durumlarda, bu yetkinin iptali ve başka bir yerel firmaya transfer edilmesi için önceki temsilci firmadan onay alınması gerektiğinden ticari ilişkiler kurulmadan önce detaylı bir araştırma yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Reklam faaliyetleri genellikle gazeteler, dergiler, radyo ve televizyon gibi yerel reklam mecraları kullanılarak yapılmakta olup son yıllarda otoyollarda dış mekan reklamcılığı uygulamaları da tercih edilmektedir.

Satış Sonrası Hizmetler

Guatemala'da alım kararını etkileyen en önemli faktörlerden birisi satış sonrası hizmetlerdir. ABD'li firmaların pazardaki başarısının en büyük nedenleri arasında ithalatçılara satış sonrası hizmet kalitesi garanti etmeleri ve acenteleri, alıcıları ve distribütörleri satış ve satış sonrası hizmetlerinde desteklemeleridir. Ticari görüşmelerde satış sonrası hizmetlerin fiyat ve kalite gibi önemli bir pazarlık unsuru olduğu dikkate alınarak; yerel acente, distribütör veya alıcıya satış sonrası hizmetlerin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

Guatemala'da iş çevresinin küçük olması ve reklamdan çok referansın önemli olması nedeniyle, zayıf veya orta dereceli hizmet ve destek verildiği bilgisi hızlı bir şekilde yerel ve yabancı firmalara yayılmakta ve alım davranışlarını etkilemektedir. Aynı şekilde, satış sonrası

hizmetlerin kalitesi bilgisi de hızlı bir şekilde yayılarak tedarikçinin pazara nüfus etmesinin kolaylaştırmaktadır.

Ticaret Kanunu'nda satış sonrası hizmetler ile ilgili bir hüküm bulunmamasına rağmen Guatemala'da, özellikle ev eşyaları, elektronik tüketim malları, telekomünikasyon ve bilgisayar donanımı, diğer elektronik aşıya ve sanayi makineleri gibi sektör ürünleri için toptancılar, perakendeciler ve temsilciler tarafından satış sonrası hizmetler sağlanmaktadır. Yine Ticaret Kanunu'nda ürün garantileri ile ilgili hükümler yoktur ancak birçok perakendeci belirli kapsamlarda garanti hizmeti sunmaktadır.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Son yıllarda Guatemala'da doğrudan yabancı yatırımların artırılmasına yönelik çeşitli adımlar atılmış olup; bunların arasında yatırım ortamını iyileştirici sosyal programlar, altyapı yatırımları ve çeşitli ülkelerle imzalanan serbest ticaret ve ikili yatırım anlaşmaları yer almaktadır. Ülkenin Arjantin, Belçika ve Lüksemburg, Şili, Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Fransa, Almanya, İtalya, Tayvan, Güney Kore, Hollanda, İspanya, Küba, İsrail, İsveç ve İsviçre ile ikili yatırım anlaşmaları bulunmaktadır. Ayrıca CAFTA-DR serbest ticaret anlaşması kapsamında yatırımı düzenleyen çeşitli hükümler bulunmaktadır.

Guatemala'da en çok yatırım çeken sektörler arasında endüstriyel tarım, turizm, imalat sanayi, çağrı merkezleri, doğal kaynaklar, enerji ve madencilik sektörleri yer almaktadır.

TC GUATEMALA BÜYÜKELÇİLİĞİ

Büyükelçimiz Sn. Vehbi Esgel Etensel

Diagonal 6, 12-42 Zona 10, Edificio Design Center, Torre II, Oficina 406 Guatemala

Telefon: +502 535 40 637

Faks: +502 233 72 972

embajada.guatemala@mfa.gov.tr

Görev Bölgesi: Guatemala, El Salvador, Honduras, Belize